



ЖУГУШТУУ ЭМЕС ООРУЛАРДЫ АЛДЫН АЛУУ ЖАНА КӨЗӨМӨЛДӨӨ

ДҮЙНӨЛҮК САЛАМАТТЫК САКТОО УЮМУНУН (ДСУ) КЫРГЫЗСТАНГА САЛЫМЫ



КЫРГЫЗСТАНДА ЖУГУШТУУ ЭМЕС ООРУЛАР (ЖЭО) ӨЛҮМДӨРДҮН 80% СЕБЕПЧИСИ БОЛОТ



49% жүрөк-кан тамыр оорулары

10% онкологиялык оорулар

(Булагы: ДСУ – Өлкөлөр боюнча ЖЭО профилдери, 2014)

ТОБОКЕЛДИК ФАКТОРЛОРУ:

- 74% жер-жемиштерди туура тамактануу үчүн сунушталган деңгээлден аз жейт
- 70% дене-мүчөнүн активдүүлүгүн талаптагыдай деңгээлде сактабайт
- 23% семирүү менен жапа чегет
- 43% артериалдык басымы жогору
- 79% артериалдык басымды азайтчу дарыларды ичпейт
- 48% эркек тамеки тартат
- 23% эркек маал-маалы менен алкогольдук ичимдиктерин ашыкча колдонот (6 дозадан көп)

(Булагы: 2013-жылы ЖЭО тобокелдик факторлоруна эпидкөзөмөл боюнча STEPS изилдөө. 25тен 64 жашка чейинкилер катышкан)



САЯСАТ МАСЕЛЭЛЕРИ БОЮНЧА СТРАТЕГИЯЛАР ЖАНА ДИАЛОГ

- “Ден соолук” саламаттык сактоо стратегиясы боюнча диалог
- ЖЭО жаатында кызматташуу үчүн БУУнун башка агенттиктерин чакыруу, 2016
- ЖЭО боюнча планды иштеп чыгууга жана орто мөөнөттүү серебине жардам көрсөтүү, 2012-2016
- Психикалык ден соолукту коргоо боюнча мамлекеттик программаны даярдоо процессинде консультациялар, 2016



ТОБОКЕЛДИК ФАКТОРЛОРУН АЗАЙТУУ

- тамекиге каршы күрөшүү боюнча Программаны ишке ашырууга көмөктөшүү
- тамекиге каршы күрөшүү боюнча Алкактык конвенцияны киргизүүнүн алкагында керектөөлөрдү баалоо (2012) жана талаптарды сактоого колдоо көрсөтүү
- тамекиге суроо-талапты азайтуу максатында салык салуу саясаты, 2015
- тамекиге каршы күрөш боюнча 5-чи Форумга колдоо көрсөтүү, 2016
- Евразия экономикалык биримдигинин алкагында тамекиге салык салууну үндөштүрүү боюнча семинар, 2016



ДАЙЫНДАР ЖАНА МААЛЫМАТТАР

- ЖЭОго туруктуу мониторинг
- изилдөөлөр:
 - STEPS – ЖЭО тобокелдик факторлору, 2013, 2017
 - FEED – шаардык тамактануу чөйрөсү, 2016
 - КАР – тамеки жана алкогольдук ичимдиктерге карата билим, мамиле жана практика, 2017
 - Жаштар арасында тамеки чегүү көйгөйүн глобалдык изилдөө, 2014
 - Балдар арасында семирүү, 2017
- онкологиялык оорулууларды каттоо системасын түзүүгө колдоо көрсөтүү, 2016



КЫЗМАТ КӨРСӨТҮҮНҮ ӨРКҮНДӨТҮҮ

- саламаттык сактоо системасындагы тоскоолдуктар жана ЖЭО боюнча көрсөткүчтөрдү жакшыртуу үчүн инновациялар, 2013
- жугуштуу эмес ооруларга карата алгачкы медициналык-санитардык жардам көрсөтүү боюнча негизги иш-чаралардын пакети (PEN) – пилоттоо жана эффективдүүлүгүн баалоо
- миокард инфарктын жана инсультту дарылоону баалоо, 2016
- PEN протоколун жайылтуу масштабдарын кеңейтүү жана инфаркт менен инсульт ооруларын башынан өткөргөн адамдар үчүн кызмат көрсөтүүлөрдү өркүндөтүү, 2017
- онкологиялык оорулар менен күрөштү баалоо боюнча Атомдук энергия боюнча эл аралык агенттиги менен ДСУнун биргелешкен кеңири миссиясы (Im-Pact), 2015



Жемиштүү кызматташтык жана көрсөткөн колдоосу үчүн Кыргызстандын Саламаттык сактоо министрлигине, башка улуттук өнөктөштөргө, өнүгүү боюнча эл аралык өнөктөштөргө, ошондой эле донорлорго ыраазычылыгыбызды билдиребиз

www.euro.who.int/kyrgyzstan